

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 2. listopada 1883.

List 44.

Spominjaj se, Devica mila!

Spominjaj se. Devica mila,
Da nikdar ni se slišalo,
Če upno duša Te prosila,
Da Ti prezerla bi prošnjó;
Sej serce materno odreči
Ne more detetom željá,
Ne grešnika kedaj zavreči,
Ki v brambo tvojo se podá.

Prešinjen ves s to živo nado,
Marija, k Tebi pribežím,
Zaupno, kakor dete mlado,
O mati Božja! tu klečím.
Objokan s srcem preskesanim
Prevbogi grešnik, Mati glej!
Bridkosti svoje Ti naznaním,
Pomagaj v sili mi vselej.

Ne pust' me, Mati, brez utéhe,
Ki porodnica Božja si;
Pomagaj meni iz pregrehe,
Presveto Serce mi odpri!
Čuj, ko iz revne solz doline
Zdihujem k Tebi prebriako;
Tolaži, Mati, bolečine,
Molitev usliši milostno!

Zgubljene sprejmi pod peroti,
Prižgi jim zopet vére žar;
V nezmerni svoji Ti dobroti
Zaverzi nas nikolj nikar!
O stoj v ljubezni nam na strani
V težavah, stiskah zadnjih dni;
Še zlasti pa nas močno brani,
Ko nam že grenka smert pretí.

Radoslav.

Za vernih duš dan.

Kraljestvo mertvih.

V Rimu ob tergu „Barberina“ stoji kapucinska cerkev na nekoliki višavi. Zadej v samostanu stanuje general, ter veliki predstojnik kapucinskega reda. Cerkev se imenuje „Santa Maria“ čistega Spočetja. Med drugimi počiva ondi sv. Feliks Kantališki.

Iz zakristije te cerkve se gre po ozkih stopajciah v zémlo in pride se v „kraljestvo mertvih.“ Šest med seboj sklenjenih lóp ali nekacih kapel je po vsih prostorih, po stenah, po stropih napolujenih z zgoli merličí in mertvaškimi kostmí. Vse pa je v lepem redu. Glave so zložene v skladavnico nakviško, v prednjih in zadnjih verstah. Vmes so druge kostí. Tudi so vmes omare, in v vsaki stoji posebna podoba, mertev kapucin v revnem „habitu.“ ki ga je v življenji nosil, s kapuco na glavi, brezmesne roke derži naskrižem in križec mu je v roke privezan. Vsak ima v roci listek s svojim imenom in z dnevom, kdaj je umerl. Tako n. pr.: „Brat Peter Ant. iz Rieti † majnika 1754 itd. Večina jih ima še kožo, pri nekterih je brada ohranjena. Nekteri stojé, drugi so položeni v podolgastih omarah, in njih póstelja so kosti umerlih sobratov.

Zgorej pod obokom je celo peščená ura (klepsidra), narejena iz mertvaških kostí; manjši kostí jo obdajajo v polkrogu. Ves obok je umetno okinčan z mertvaškimi kostmí, v sredi in ob kotih še s posebnimi okinčanji — vse iz mertvaških kostí, in z naj večí višave visí luster v podobo krone, ki je zložen iz réber in ročnih kostí. Na tléh je perst, in spodej počivajo naj poslednjiši pokopani; križi so na grobéh. Tako v 5 do 6 kapelah; v vsaki je drugi red, drugi kinči — vse iz človeških kostí.

Stoteri in tisočeri tukaj vstajenja čakajo. In to so sami kapucini. Svoje dni stanovali so zgorej po celicah, hodili molit v cerkev, ki je zdaj ravno nad njimi; tudi so hodili po potih, kakor drugi ljudje, čutili veselje in žalost, lakoto in žejo, skušnjave in nevarnosti; zdaj je vojska za nje minula, v miru počivajo, njih mertvaške glave pa so žive pridige za žive.

Kaj praviš pa ti k temu, umni čitatelj? Vem, da v Terstu in po družih „liberalnih“ mestih ni brez tacih ljudí, ki bi v divji jezi hiteli in zdajci s kladvom zdrobili in z ognjem požgali vse tiste mertvaške kostí! Pa kaj to pomaga, ker pa duše stleči in sežgati ne morejo! Ravno tako bi taki možje vero, vést, vice in pekel radi poterli in požgali; pa tudi to se ne dá. Fanatizem le sam sebe vjeda. Vem, da te reči Te grizejo, pa pomagati Ti ni drugač, kakor: pojdi, spokori se, in fanatizem se bo v sladki mir spremenil, — minula Te bo želja merliče smoditi in paliti, kakor le klavci z nekakimi živalmi delajo, ne pa umni ljudje z merličí, ktere

miloserčni ljudje tudi po smerti spoštujejo, kajti bojo od smerti vstali svoj dan, če jih tudi brezverci stokrat požgó:

Zdaj pa še eno vprašanje do ljubljanskih čitateljev: Na pokopališu pri sv. Krištofu je te dni vse nezmerno lepo ozališano, vse svitlo od lučic, vse prijazno od cvetic; tedaj: na katerem prostoru bi se Tebi bolj prijazno in domače zdelo: pri sv. Krištofu v Ljubljani, ali na rimskem kapucinskem pokopališu. Premisli... Mislim, da se boš odločil za kapucinsko. Zakaj??... Zato, ker je vse upanje, da izmed vsih unih 1000 in 1000 na kapucinskem pokopališu je komaj kateri pogubljen, in morebiti njih le malo še v vicah... V kako raznih, čudnih, žalostnih okolišinah so pa mnogi pri sv. Krištofu pokopanih umerli, in — kdo nam bo povedal: koliko je sprejetih, koliko odverženih pri sodbi; — koliko že rešenih iz ognja očiševanja, koliko pa jih še v njem terpi? — Molimo in delajmo za njih rešenje.

Alojzij,

po Božji in sv. apostolskega sedeža milosti knez-nadškof goriski, doktor sv. Bogoslovja, častiti duhovščini in preljubim vernim te nadškofije pozdrav in blagoslov!

Nekaj več ko sedem mesecev je, od kar sem se, potem ko me je naj viši glavar sv. Cerkve poklical bil v Istro vladat ondašnji oddelek čede Kristusove, od Vas, častiti bratje in preljubi sinovi, globoko v sercu ginjen ločil. Žalosti, ki sem jo ta čas občutil, nisem zakrival. Prav žalosten sem bil — ne samo zato, ker sem „odšel iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta“ (I. Mojz. 12, 1.), temveč zavoljo težkega bremena, s katerim sem se čutil obloženega. Ali, moja žalost je bila združena s popolno vdanostjo v voljo božjo, in s terdnim zaupanjem v pomoč nebeško; pripravljen sem bil resnično in popolnoma svoje življenje darovati za predrage mi otroke zedinjenih škofij poreške in puljske, katere sem bil v duhu vse skup objel tisti dan, ko sem bil škof posvečen, in za katere bi bil rad dal vse, kar sem in imam.

Ali — „kako nerazumljive so sodbe božje in neizvedljiva njegova pota“ (Rimlj. 11, 33). Kdo bi bil takrat mislil, da že čez malo dni ostane pervostolna Gorica brez častitega svojega pastirja? da jez v tako kratkem času izgubim Njega, ki mi je bil dvakrat oče, posvetivši me mašnika in škofa? Kakó krepek je še bil in kako dostojno je opravil škofovsko posvečbo preteklega januarija! In vendar se je zgodilo tako; skoraj prej, kot se je izvedelo, da je zbolel, bil nam je vzet častitljivi starček, knez-nadškof Andrej Gollmayr, ki je bil celih 28 let svojega stanovitno delavnega življenja posvetil duhovnemu blagostanju te drage mu nadškofije, od katere je imel mnogo dokazov verlo zaslužene porne vdanosti in ljubezni.

Sicer pa ni bilo videti, da bi utegnila, malo da ne, nagla nadškofova smert imeti za-me še kakih družih nasledkov. Če je kdo popred menil, da bodem kateri dan morebiti jez na goriški Sedež poklican v tedajšnjih okolišnih, zdelo se je to nemogoče. Pretekli so bili namreč še le trije tedni, odkar sem se bil med ljube svoje ovčice v Poreč preselil, sostolnice puljske pa nisem bil vzel še v posest.

Bog, ki serca do dna preiskuje, vé, kakošne misli so me tisti čas obhajale, ko sem molil, česa želel. Bog vé, da sem odkritoserčno tolažil serca svojih vernih podložnikov, ko je bil počil neki glas, in so se začeli bati, da bodem premeščen. In res, njihov strah se je čez nekaj časa opravičil; za prazni metropoliški stol goriski so izvolili mene, ki sem bil še le začel malo

ladijo kermi in še le poskusil nositi težko breme, ki ga škofom njihova služba naklada.

V najvišem sklepu Njegovega Veličanstva presvetlega našega cesarja Franca Jožefa I od dne 22. junija t. l., s katerim me je iz posebne, nezaslužene ljubezni imenoval nadškofa in Pastirja Vašim dušam, — kakor tudi v slovesnem oklicu svetega Očeta papeža Leona XIII, ki me je — poterdivši v konsistoriji od 9. avg. t. l. cesarjevo imenovanje — rešil zaveze z ljubima škofijama poreško-puljsko in me predstavil na odlični metropoliški Sedež goriški, moral sem spoznati nov, dasi nepričakovan sklep volje božje. Božjo voljo so videli v tem tudi moji častiti bratje in ljubi sinovi. Zbirali so se okoli mene resnično žalostni, pa uklanjali se sklepom Gospodovim in slednjič vdali se v svojo osodo kot sirote. Naj bi jih Bog, v čegar rokah je človeška osoda in „ki vodi človekove stopinje“ (Pregov. 20, 24.), berž potolažil in dal jim Pastirja, ki naj bi jih z gorečnostjo in razsvetljeno pobožnostjo vodil po poti zveličanja!

Jez pa imam česa bati se, če po eni strani pomislim, da mi je zdaj veliko večje breme naloženo, ker moram več škofijo vladati in je torej večja tudi moja odgovornost, zakaj, „kedar so se pomnožili darovi, rase tudi račun, ki ga je treba dati o porabi darov“ (sv. Greg.); po drugi strani pa prevdarjam, kako slabe so moje moči. Toda ponižavši se pod mogočno roko Gospod Boga „ki je rekel, „da naj iz teme luč sveti“ (Kor. 4, 6); „ki zna Abrahamu iz kamnja otrók obuditi“ (Mat. 3, 9); „ki vzdigne iz luže reveža, da ga postavi med pervake svojega ljudstva“ (Psalm 112, 7. 8.); ki svoje izvoljence „stori pripravne služabnike nove zaveze“ (II. Kor. 3, 6.) — smem terdno zanašati se, da od njegove milosti dosežem prisednico modrost njegovih sedežev. Z njeno pomočjo bom lože opravljal, malo da ne, brezštevilne in prav težavne svoje dolžnosti in hranil in varoval izročeni mi zaklad do tistega dné, ko bom moral pravičnemu Sodniku račun dati o svojem oskerbništvu.

Ako poverhi tega še pomislim, da nisem tujec, ampak da sem se vernil v škofijo, v kateri sem rojen in odgojen, katero kolikor toliko poznati imel sem priložnost v raznih službah, ki sem jih skoz 26 let tukaj opravljal, smem zaupno stopiti pred Vas, častiti bratje in preljubi sinovi nadškofije goriške! Tisto ljubezen, ki ste mi jo preteklih lét mnogotero, sosebno pa takrat izkazovali, ko sem bil za škofa posvečen in sem imel zapustiti Gorico, povračam zdaj s tem, da Vas vse skupaj in slehernega izmed Vas iz dna svojega serca v prvo kot Vaš Pastir pozdravljam in po očetovsko blagoslavljam. Mir z Vami!

Kaj pa hoče reči ta moj pozdrav in blagoslov? Zapopadena so v njem vsa moja vošila: vošim Vam priserčno vse nebeške milosti, prav živo Vam vošim prvo, glavno Vašo srečo; goreča moja želja je darovati se za Vas. Pastirski moj blagoslov še posebno pomenja, da želim Vas videti zedinjene vse v edinosti vére božje. V tem pa, da želim Vas videti v veri edine, posnemam željo Jezusovo, ki je po besedah sv. Pavla do Efežanov določil in svoji cerkvi zapovedal, da naj „se snidemo vsi v edinosti vére“ (Ef. 4, 13). Da se pa to vošilo vresniči, treba je, da vsi k temu pripomorejo, da vsakdo izdatno sodeluje. In k temu Vas, častiti bratje in preljubi sinovi, ta dan svojega vhoda v pervostolnico opominjam.

Po naturnem redu smo med seboj različni gledé na značaj, navade in jezik, različni posebno v tej naši deželi; ali po nadnaturnem redu neha vsak razložek in vse nas druží sv. vera, — tista vera, ki je dar nebeški, ki ga je Bog sam vžgal v naših dušah, da nam je mo-

goče skoz megle tega sveta spoznati našega Stvarnika, spoznati, od kod smo in kam smo v tej solzni dolini namenjeni. Vera nam pravi, da v slehernem izmed nas prebiva duša, ki jo je Kristus sè svojo dragoceno kervjo odrešil, ter da je vsakemu določen večno-srečen cilj in konec. Ta vera je občna véz, ki ne dopušča razločka med (človeškimi) plemeni; ona ne pozna bistvenih razlik in razdelitev, temuč ima vse ljudi za ude ene družine, ki imajo enake dolžnosti in enake pravice, ker so vsi otroci enega Očeta, kateri je v nebesih.

Ta vera tedaj naj se v Vas vterdi, naj v Vaših sencih čedalje rase; ona bode mogočen, najizdatniši pripomoček k miru in pravemu bratovstvu, katerega tolikanj pomanjkuje na svetu. Ljudje iščejo mirú, zdihujejo po njem in po slogi, ali mnogokrat ne najdejo mirú, ker mu niso napravili prave podlage — vere. Ker je „vera terdno čakanje upanih reči, prepričanje od reči, katere se ne vidijo“ (Hebr. 11, 1), tolaži nas v stiskah in bridkosti, daje nam moč v skušnjavah, váruje nas nevarnosti, rešuje nas zlegov. Kdo bi mogel naštetiti vse, kar nam vera dobrega stori že na tem svetu? Vera je resnično izvirek blagostanja. — Toda ne vsaka kakoršna koli vera, ampak le Jezusova vera ima tako moč in take posledice. Ta vera pa je ena sama, ker jo je sam Gospod Jezus Kristus iz nebes prinesel. En sam Bog je, za tega voljo mora biti tudi ena sama prava vera. „En Bog je, en Gospod, ena vera,“ pravi sv. Pavel (Efež. 4, 6).

Res, da vsi terdijo, da imajo vero; kakošna pa je ta njih vera, znabiti, da bi še povedati ne znali. Mnogi pravijo, da je vse eno, naj ima človek to ali to vero; spet drugi imajo nerodovitno in nedelavno vero. Vseh teh raznih ljudi vera ne more imeti nič tistih dobrotnih nasledkov, o katerih sem govoril. Taka vera ne more ljudi ediniti in biti jim poročstvo mirú; marveč dela med njimi razpor gledé na njihovo mišljenje, ta pa rodi celó lahko razpor v sencih. Načelo vérske malomarnosti, v kateri. mislijo nekateri, da so našli središče edinosti in mirú, je nespametno in brezbožno načelo. Nespametno je reči, da je ta vera, kakor una, v tem ko še celó v tistih raznih verah, ki jih nahajamo med kristijani, v mnogih rečéh ena uči in terdi, kar druga taji in zameta. Brezbožnost je pa tudi, če kdo pravi, da je vse eno, naj ima človek to ali to vero, potem ko je Beseda božja, Edinorojeni nebeškega Očeta sam prišel na ta svet svojo vero oznanovat. In te svoje vere zaklad je izročil svoji Cerkvi, katero so tisti čas namestovali Aposteljni, dandanašnji pa jo namestujejo njihovi postavni nasledniki, papež in škofje, katerim je obljubil svojo pomoč do konca svetá (rekoč): „Pojdite in učite vse narode . . . izpolnovati vse, kar koli sem vam zapovedal; glejte, jez sem z vami vse dni do konca svetá“ (Mat. 28, 19—20). Vera, katero papež in škofje učé, je edina vera, ki edini, pomiruje, rešuje in zveličuje. Ta je tista vera, ki je združila toliko raztresenih udov nekdanjega poganstva; ki je poderla zagrajo med Rimljani in divjaki, med Judi in ajdi, med gospodarji in sužnjimi; ki je tolikanjkrat sijajno zmagala na svetu, takó da je ljubljenec Jezusov med Aposteljni lahko rekel: „To je zmaga, ki premaga svet, naša vera“ (I. Jan. 5, 4).

(Konec prih.)

Kako se godí misijonarjem na Kitajskem.

Misijonske naznanila to-le pišejo iz južnega Šantunga. — Gosp. subdijakon Riehm poroča, da bi bil gosp. provikar J. B. Anzer zaradi vere skoraj mučeniško smert moral prestati. Piše namreč:

Bil je predvečer meseca maja t. l., ko je gosp. provikar slovesno pričel v naši cerkvi šmarnice. Posebno goreče je prosil prečisto Marijo Dev. za dober izid svojega potovanja, in zlasti kristjane spodbujal, naj molijo za spreobrnjenje Zautšaufu-a*). Pervega maja okolo 5 zjutraj je sédel na voz. Spremljala sta ga dva katehista in voznik. Novice iz Zautšaufu-a niso bile ravno veséle, tedaj je bilo poslovljevanje nekako resno. Nekoliko dni pozneje smo prejeli pismo gosp. provikarja. Poročal nam je, da naše okolišine res niso veséle. Apostolski mož se vendar tega ni ustrašil.

Nekoliko pozneje nam je poročal, da bode prišel 5. maja v mesto. Brez ovire je prišel gosp. Anzer v mesto in je 6. maja šel k mandarinu (višjemu vradniku). Sprejem je bil kratek in ne ravno prijazen. Mandarin ga je vprašal, če je prišel vpornike podpirat. „Nikakor ne. Podpiram le tiste, kateri hočejo k sv. veri pristopiti, pa jih ukaz cesarjev pri tem ovira.“ Mandarin je vprašal dalje, če je mandarin v Jangku misijonarjem dobrohoten. Gosp. provikar je zanikal to vprašanje, ker je mandarin v Jangku naš sovražnik. Nato je bilo konec pogovora. Mandarin je rekel gosp. Anzer-ju, da se mora s svojimi tovarši poprej posvetovati: potem mu bode naznanil, kaj mu je storiti. V mestu Zautšaufu so trije mandari. namreč: vojni, višji in nižji civilni.

Dne 11. maja so prišli vojaki v gostilno in so gosp. provikarju zapovedali, da naj kolikor mogoče hitro mesto zapusti. Gosp. Anzer se vsede na voz. Spremljan od mlajšega katehista, voznika, vojakov in velike množice ljudstva se je peljal, pa ne iz mesta, ampak pred hišo mandarina. Ker je bila pa hiša zaperta, se je peljal iz mesta. Pred mestom se je začelo strašno mučenje. Vojaki so začeli najpervo katehista pretepati; ker je pa ta ušel, so potegnili gosp. provikarja z voza, in so mu obleko z života stergali, roki na herbtu zvezali in ga na drevo obesili. Sedaj so pričeli svoje grozovitosti; s cepci so ga neusmiljeno bili. Ko so mislili, da je mertev, so ga na tla spustili, in na to so hoteli še voz razdreti in polomiti. Voznik se jim je ustavil in je rekel, da voz je njegov. Voz so le poškodevali nekoliko, zato so pa poropali vse: obleko, denar, mašne reči, in potem odšli.

Uro po odhodu gosp. provikarja so prišli zopet vojaki v gostilno, so katehista oklofutali in mu veleli, naj hitro beži. Starejšega katehista ravno ni bilo doma. Mlajši je hitel iz mesta, in našel je ne daleč od mesta gosp. provikarija, pa v prežalostnem stanu, ker ni bilo pri njem več znamenja življenja. Še le čez nekoliko časa je zapazil, da kri zopet teče po životu, in da je še živ. Pride pa miloserčen pogan ravno mimo in pomaga katehistu predragega terpina 7 „li“*) daleč nesti. Tam sta najela voz in tako prišla v 18 „li“ oddaljeno vas, kjer so katehumeni preganjane sprejeli. Bilo je že polnoč. Drugi dan proti jutru, okolo osmih, je gosp. provikar vžil malo čaja in nekoliko nerazumljivih besed govoril. Ob tem času je priderdral voz od mandarina. Ljudje, kateri so prišli z vozom, so rekli, da njih gospod ni vedel ničesar o tem hudodelstvu in to zelo obžaluje, ter ga prosi, naj pride k njemu. Pa kako? Gosp. vikar je bil tako poškodevan, da ni mogel sestiti na voz.

*) Šantung ali Šandun je primorska okrajina severne Kine, ob Rumenu morji z 29 1/2 milijona prebivalcev, domačija Konfucijeva. Misijon južnega Šantunga je razdeljen v tri „Fue“ ali okraje: Jenišaufu, Itšaufu in Zautšaufu, njih glavna mesta se ravno tako imenujejo. Gosp. Anzer je hotel novoverce Zautšaufua v veri poterediti in varovati, ker s silo so jih od keršanstva odvracévali.

**) „Li“ je kitajska dolgotna mera — 360 stopinj.

Stirje možje so zadeli posteljo in ga nesli v mesto, starejši katehist pa je sedel sam na vozu, ker mlajša oba sta bila pobegnila. To je pripovedoval zvest katehist, kateri je v ravno tisti vasi pridigoval. On je gošpoda Anzer-ja videl in je mislil, da je gotovo mertev, tako so ga bili raztepli.

Tako je pisal gosp. Riehm, kateri je bil tadaj sam v Puoli, središču misijonskem. Pismo je došlo 20. julija t. l., in s temi vtisi so se štirje novi misijonarji podali 26. julija na pot v misijon. Hvala Bogu, da je provikar smertne nevarnosti rešen in bo mogel v svoji serčnosti misijon v teh stiskah še podpirati. Žali, da noče o svoji nesreči nič povedati. Pisal nam je tako:

Danes vam pošljem letno poročilo; konec bodem prihodnjic poslal. V Zautšaufu so me hudo zdelali „in odium religionis,“ iz sovraštva do vere. O tem bom pozneje poročal; danes bolj potrebne reči. V Zautšaufu so mi ugrabili, okoli 170 tačl (1 tačla = okoli 50 kr.). V Zinanfu, Tschifu imam dolge, k temu moram pa še vsaki dan 70—80 oseb preživiti . . .

H koncu piše gosp. provikar ob kratkem:

„Prašal sem trinoge, zakaj da me tepejo? Ako so hoteli denar, naj bi si ga bili vzeli. Kričali so le: Nečemo tvojega imetja, le tvoje življenje hočemo. Ti si višji katoliške cerkve . . . Ti moraš umreti!“ Na glavi imam šest rán, levo nogo so mi zlomili, in herbet je ves otekla od udarcev. Vsled udarcev me kri zaliva . . .“

Sinom v spomin.

O nežno ti drevo,
Te milo ogledujem.
Ker zlo si še mlado,
Zató te premišljujem.

Prelepa tvoja rast,
In udov tvojih zdravje,
Je meni pač na čast,
In moje je veselje.

Te Bog res stvaril je,
A meni te je zročil,
Skerbim, da naj za té,
Mi ostro je naročil.

Skerbel sem pač za te,
Za majhino rastliko,
Izredil da bi te
V podporo si velike.

Okopal mnogokrat
Previdno okrog tebe,
Porezal kterikrat
Škodljivo sem za tebe.

Sem čedil, trebil te,
Zamudil pač nič nisem,
Ter storil vse za te;
Pa brez skerbi še nisem.

Škodljivi se merčes
Na tihem rad zaleže,
Ki kuga je drevese,
Življenje jim spodreže.

Sem gledal dan na dan
Skerbno in zlo pazljivo,
Da spravi vse bi stran,
Kar deblu je škodljivo.

Strupeni zimski mraz
In solnce ti pekoče

Govori tu v obraz,
Če storil sem mogoče? . . .

Ve nogi ljubljene,
Ki toliko terpite,
Ve roki revici —
Ve sinu govorite!

Obili grenki pot,
In žulji vi kervavi,
Ti pričaj mnogi pot
Na sivi moji glavi.

Poslušaj, ljubi sin!
Kaj za te sem vse storil;
Vse priča, da ti sin
Si meni glavo obelil.

Naj bo — minulo je,
Vesél se zdaj spominjam,
Vživaje upanje,
Da sad enkrat uživam.

Oh sin, preljubi sin!
Ti zvezda moje sreče!
Pri tebi bom terpin
Hladil si čelo vroče.

Ti staro boš drevo
Oskerboval, sin ljubi,
Zatisnil mi okó,
Pregernil mene v trugi.

O dragi, dragi sin!
Mlado ti zdaj drevesce,
Boš staremu še sin,
Boš ljubo mi očesce?

R—v—n.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Vprašanja pri poslednji duhovski poskušnji od 2. do 4. vinotoka.*) Ex Theologia dogmatica: 1. Ecclesiam esse infallibilem, probetur ex ejusdem fine et agendi ratione. — 2. Ss. Eucharistiam esse sacrificium, probetur ex s. literis novi foederis et rationibus theologicis.

Ex Theologia morali: 1. Quenam sunt causae ad peccandum incitantes? quid homini christiano respectu ad illas incumbit, ut peccata vitet? — Describuntur peccata adversus bonam famam proximi, interna et externa, simulque gravitas eorum definiatur.

Ex Jure canonico: 1. Consuetudo, etiamne fons est juris canonici, et quibus tunc debet esse vestita conditionibus? — 2. Quidnam ecclesia, quidque potestas civilis respectu sepulturae praescribunt?

Expositio exegetico-homiletica: Fiat lingua vernacula exegetico-homiletica expositio pericoparum epistolae atque evangelii, quae leguntur Dominica 22. post Pentecosten, nimirum epistolae ad Philipenses cap. 1. a versu 6. usque ad versum 11. inclusive, et evangelii s. Matthaei cap. 22. a versu 15. usque ad versum 21. inclusive.

Iz duhovnega pastirstva: 1. Zakaj je duhovnemu pastirju krotkost potrebna? — 2. Kako se od uderžanih grehov in kazni naravnost odvezuje? — 3. Katero pomočke naj duhovni pastir svetuje njim, ki hrepéné po višji popolnosti.

Pridiga: Naj se napravi govor po besedah Jezusovih: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne veru-

jete." (Jan. 8, 48.) Vpeljava naj se popolno izdela, izpeljava in sklep naj se pa le bogato osnujeta.

Kerščanski nauk: Za učence ljudskih šol višjih razredov naj se vprašaje razloži resnica: Sveti Duh je oseba in sicer tretja božja oseba.

Z Vač. (*Križev pot na Slemšku.*) Ljuba „Dan!“ prepričan sem, da rada naznanjaš, kadar se v kaki fari kaj posebnega stori v povikšanje božje časti; nesi, ako te je volja, še naslednje verstice med brauja željni keršanski svet.

Dvajseto nedeljo po binškoštih, v dan sv. Hieronima, je bil blagoslovljen nov križev pot pri podružnici sv. Križa na Slemški. Povod k temu je bila dobrotnica s podružnice sv. Leonarda v Kandersah, ki je v svoji poslednji voji 173 gld. za križev pot na Slemški darovala.

Res, da novega in od mnogih zaželjenega križevga pota ni kak domač podobar slikal, tudi okvirov ne napravil, in to za to ne, ker se pri domačih podobarjih, če tudi so nekteri vse hvale vredni, delo predaleč zavleče. Prepričan sem pa tudi iz lastne skušnje, da se tudi na ptujem dobro slikani križevi poti dobijo s primérnimi in okusnimi okviri in po nepretirani ceni. — Križev pot, za Slemšek naročen, je bil všeč slehernemu, ki ga je videl, ne le priprostemu kmetu; tudi takim, ki se na slikarijo umevajo, in cena se nikomur ni previsoka zdela. Naročil sem ga pri gosp. Heindlnu na Dunaju. — Čast komur čast, — hvala, komur hvala.

Ob 9 se je razvila procesija izpred duhovnije po 3/4 dolgem, skoraj vedno stermem in zavoljo dežja sem ter tje močno blatnem potu. Postaje je neslo 14 poštenih fantov iz fare, vsaki eno. Za postajami je stopala duhovščina in za njo možki in ženske v lepem redu. Tako smo prišli med lepo vbranim zyonenjem, pokanjem možnarjev in molitvo sv. rožnivenca okoli desetih na prijazni štermi hrib, kjer stoji lepo zidana in okinčana cerkev sv. Križa.

V cerkev pridši je pred veliki altar sv. Križa postavljene postaje čast. P. Leonarda iz Brezic blagoslovil in potem vsako na odločeno mesto postavil, pri kateri je ob enem obmolil zadevni oddelek sv. Križevga pota. Na leco stopivši je kratko in prav poljudno govoril o pomenu križevga pota, pa kako naj se moli, in o odpustkih, katerih se zamore taisti vdeležiti, ki sv. križev pot prav moli. — Po pridigi je bilo darovanje za križev pot, in po darovanji je imel čast. P. Leonard slovesno sv. mašo.

Obžalovati je, da se take, nenavadne slovesnosti keršansko ljudstvo ni v obilnišem številu vdeležilo. Res, vreme je bilo deževno; pravi kristjan in častivec sv. križa pa mora vedeti, da pot, ki v nebesa za križanim Jezusom peljá, je robata in storma, da sv. križ je kristjanu na zemlji luč in v nebesa ključ. Jan. Budnar, župnik

Gorica. Milgsp. knez-nadškof, kakor piše „Soča,“ so 24. vinot. prvič po svojem prihodu imeli vradni shod s svojimi svetovalci. — Zjutraj ob sedmih so maševali v kapeli usmiljenih bratov, ki so obhajali svojega varha nadangela Rafaela. — Potem so se odpeljali v samostan čč. oo. kapucinov, katerih gvardijan je P. Rafael. — Pretekli četrtek so bili podali se obiskat Videmskega nadškofa preč. Andreja Casasola; ondi je bil tudi msgr. Cappellar, naslovni škof s Cirene.

Serčna angleška deklica.

Pri sodniji v Nottinghamu na Angleškem je imela 17lena deklica biti glavna priča in ob enem priseči. Sodnik je zahteval, da naj priseže na biblijo (protestanško), čemur pa se je deklica uperla, rekoč, da je katoličanka in na protestanško biblijo ne bode prisegala. Sodnik ji prigovarja, da tudi katoličan dr. Hynes je več

kot 50krat prisegel na to biblijo, na kar mu pa deklica odverne: „Jest nisem nikaki dr. Hynes, toda na to biblijo, ktere moja Cerkev ne paterjuje, ne prisežem.“

Sodniki si ne vedó svéta, razun da obravnovo odložé in sklenejo, da hočejo izprostiti si katoliško sv. pismo od katoliškega škofa, na ktero je deklica z dobro vestjo smela priseči. — Čast in poštenje neprestrašeni spoznavki katoliške vere!

Od te 17letne gospodičine se imajo marsikteri katoličani kaj učiti na pr.:

1. Bukvarji katoliške vere, kateri brezvestno prodajajo luteranske biblije, pa še celo brezbožnosti, ki so zoper nauke vsake biblije. In ne manj katoliški časnikarji, ki take reči priporočajo. (Celo eden vladnih listov si je tako očitane v svojih inseratih že nakopal.)

2. Učiti se ima od značajne katoliške deklice „katoličan“ (?) ali saj po katoliško keršen Slovenec, ki je po Slovenskem protestanške biblije trosil.

3. Učiti bi se imeli od te deklice tudi gospodje nekje tam doli blizo Turškega, ki hočejo vestne katoličane siliti, da bi judom v roko prisegali na sv. pismo, ter na svete Evangelije! „Vestna svoboda,“ pa tortura vestí: kako se to zлага?

Ta je vojak, da je kaj!

V „Missionsblattu“ pravi nekdo v pogovoru z vojakom: „Pri soldatih je nekaj čudnega, česar ne razumem.“ — „Kaj pa?“ vpraša soldat. — Gotovo nad vašo pogumnostjo nobeden ne dvomi. Serčni vojšak se zažene v sovražne verste, tudi če ima gotovo sinert pred očmi. Pogumen, neprestrašen je pred topovskimi žreli; in vender ima malokrat tisto serčnost, da bi v kasarni pokleknil in molil, kakor ga je mati učila. „Tega ne razumem.“ — „Od kod je to?“

Gospod, zdaj sem se nekaj spomnil, kar se je nedavno zgodilo prav v moji sobi, odgovori vojak. „Eden novakov, predno se je vlegel spat, je pokleknil k postelji in opravljal svojo večerno molitev. In naj bi bili Vi vidili, kaj se je počenjalo! Eden je vergel vanj svojo kapico, drugi kaj družega. To ti je bil smeh, žvižganje, neki glumač je sedel na posteljo in mu je v uho kričal. (Ker je bilo to v drugoverski deželi, je mogoče, da so bili med temi vojaki tudi kaki drugoverci, zakaj katoličan mora biti že prav hudo zaveržen in nesramen, kateri zoper svojo lastno vero tako rohni!) Toda naš novak ostane stanoviten in nič se mu ne mudí, da bi zato svojo molitev obkrajšal. Drugi večer je vse radovedno, če bode novak zopet pokleknil. Pa res, poklekne, in nespodobnosti se vnovič prično, huje kot poprej. Novak moli klečé, kakor ko bi bilo vse mirno okrog njega. Tretji večer ravno tako stori, in tu je bilo ropotanje že nekoliko pojenjalo. Četerti večer je bilo še bolj tiho. Šesti večer je eden „kameradov“ zaklical: „Ta je soldat, da je kaj: on se ne ustraši ognja!“ In od tistega časa je vsak imel spoštovanje pred novakom. To se pač pravi svojo vero pošteno in stanovitno pričati.

Jezus naša ljubezen.

Jezus, vir ljubezni svete!
Tvoje Božje je Serce;
Od ljubezni Tvoje vnete
Naše serca naj goré.

Nas pogube odrešiti,
Te ni stalo pretežko,
Se za nas učlovečiti
In stopiti na zemljó.

Grozne muke na telesu
In na duši si prestal,
Ko pribit na terdem lesu
Si življenje za nas dal.

In še zdaj za nas daruješ
Se Očetu večnimo,
Naše duše nasituješ
Z lastnim mesom in kervjo.

Oh, odpusti, Jezus mili!
Zdaj Te prosimo lepó,
Ker smo tolikrat žalili
Serce Tvoje presladkó.

Zdaj želimo Te ljubiti,
Gnade nam le k temu daj,
Te nikoli ne žaliti,
K Tebi priti v sveti raj.

Da bi Te še kdaj zgubili,
Tam se bati več ne bo;
Večno bomo Te ljubili,
To veselje bo sladkó.

Borba v sedanjosti.

(Dalje.)

1. Dejanje.

2. Prizor.

(Soba, kjer rudečkar piše.)

Zariel časništvu.

Zatiraj vsako dobro branje,
Okuži bukve in pisanje,
Lagaj, da duše človek nima nič,
Da basen je, kar zove se hudič;
Ak bomo jim na pekel vero vzeli,
Tud' na nebo ne bodo več verjeli.
Povsodi hlini prav se ko možak,
In ti verjel nemarnež bode vsak.
In mnogo od stoletja tega grudi,
Kako se svet zastran napredka čudi.
Bod' gibčen za zanikernost, za greh,
Napaki vsaki urno daj pospeh.
Jaz iskal misli ti bom navdihniti,
Peró strupeno vselej ti voditi.
Pomagaj mi, potem je naša zmaga:
Jaz hočem čast le; tebi cvenka, blaga!
Jaz dam obilni tebi honorar:
Napredstva sloves, — tu imaš pa d'nar!

Časništvo.

Nad gojim čem, o čem se maščevati,*)
Nad tem kerščanstvom, ki ga serce čerti,
Prišel je čas to sužnjost zakovati,
Težil nje jarem nas je v temo smerti.
Predolgo smo terpeli in molčali,
Zdaj bomo svojo silno moč skazali.
Jaz služim tebi, knez mogočni mraka,
Vklonit' pred nami moč se mora vsaka!

Zariel.

Končala delo prvo zdaj je noč,
In že pripravljen veri je pokop.
Podpira javni tisk že našo moč:
Evropa, tresi se, odpert je grob! Odide.

*) Gojim, t. j. nejud, kristjan in pogan.

Zbor. (Na odpertem odru.)

Mi čertimo, kar smo iz raja pregnani,
In večno mi zlobnosti bodemo vdani!
Sladkost, ki jo zdaj še čutimo,
Je ta, da vse Božje čertimo,
Sovražimo božjo ljubezen,
Mi čertimo vekomaj kar
Vso sleherno boštveno stvar.
Človeka končajmo, končajmo,
Mu trona posesti ne dajmo,
Ki dal mu ga Božji je spas,
A v pekel zavergel je nas!
Končajmo človeka do dnà!
To sladka je radost peklà!

3. Prizor.

(Prostor pod milim nebom.)

Evropa.

Kako se žalost moja bo končala,
Kdo mi osušil solzno bo okó?
Oj, groza merzla me povsod obdala,
Luč vsake nade zgini! a mi bo!
Merliški že obdaja me zavój,
Kot mertva godba čut navdaja moj!
Podobe radostne mi vse bežijo,
Temnejši, bolj černa prihaja noč;
Obrazi černo-grozni mi pretijo:
To pekel sam je, vsa njegova moč.
Satanska radost moj pogin jim je
Okó v prihodnjost rada bi dvignila
In zerla, kaj mi ona krije še;
Kakó pogledat' še bi se derznila?
Prizore kaže morda bolj temne ...

Zgodovina.

Tako bridkó ti nisi še tožila,
Tako nis' bila žalostna nikdar;
Sicer si mnogo rauo že dobila,
Pri tebi šel je mimo mnog vihar.
Ak černa noč pokrila je tvoj tir,
Že z jutrom prišel radosten je mir.
Pisala prošlih časov res sem dela,
Začertala sem mnogo tud' s kervjó;
Pač nikdar nisi bila prav vesela,
A zlo je kmalu zopet memo šlo:
Evropa, vzrok povéj, kaj te teži,
Kje je nesreča, kaj te tak skerbi?

Evropa.

Odkár sem se s temè spreoberníla,
Ko nad menój je plaval božji duh,
Odkar nebesa so me poljubila;
In me navdál je: „Bodi“ drug;
Odkar deležna sem postala blišča,
Resnice luči večne Kristove,
Odkar so s križem krone, vsa svetišča,
In persi hrabre lesketala se.
Odkar je Bog svoj nauk posejaje
Na zemljo svojo zernice vsejal,
Namen z božanstvom združen mi je dal;
Ko je počasi tajala se skorja
In Bog pri tem nas združil je svetló:
Odkar je luč sijala od obzorja
Na narode nove kresno, svitló:
Od takrat ni bilo tako mi tesno,
Ak tud' nevarnost je velika b'la.
A kjer stojim zdaj, to zares je brezno,
Ni b'lo še tako strahovitega.
Da večkrat res mi luč je že goréla,

Kot bi se celi svet majál;
A zdaj, da bi prevaro zvati sméla!
Jaz slutim, svet moj bo se vžgal
Al' ni pomoč zame res ene?
Mogoča li rešitev zame —

Glas Zarielov:
Ni nobene!

Zgodovina.

Kedó? sam dajmon*) guči to!
Ki storil delo je bridko;
To, kar Evropa sluti, mar
Ni to le sen, le prazna stvar?
Evropa (se ozira) reva že je odšla, —
Njej bom besede balzama
Na rano hudo zdaj kapnila,
Z besedo milo jo hladila.

Zbor.

Kdo je kot Bog,
Otmè z nadlog!
Zaupaj vanj!
Peklenski stan
In knez noči
Nima moči

Proti neskončnemu tebi Bogú;
Vselej pomoreš krepostnemu.

Božji sinovi,
Ki ste njegovi;
Ste mu zvestí,
Blizo stojí;
Stojte serčno,
Zmaga vam bo!

Jezdeca, voz je pogreznil Gospod,
Izrael rešil je, slava mu bod'!

Kdo je, kot Bog,
Rešil z nadlóg?
Velik, močan —
Izrael bran',
Zlobni v morjé
Se potopé.

Pojdite urno in serčno na boj,
Nič ne premore peklenski vam roj.

Pojte na boj!
Satanov roj
Nima moči,
Zmagate vi!
Bode naj vsak
Božji vojšak!

Naj le divjá temote oblast;
Delajte vi za Zveličarja čast!
(Dalje prih.)

Razgled po svetu.

Dunaj, ki ima vsakterih „tičev,“ ima tudi nekaj tacih študentov, ki hočejo 400letnico Lutrovo preslavljati. O nekem klicu „bemoster Häupter“ k temu, ki vse pred Lutrovim časom tako rekoč v nič deva, pravi „Vaterland,“ da to „so prav za prav zgoli vpijoče žaljenja zoper vse Nemce, kateri so pred Lutrom živeli, in zoper vse katoliške učenjake in študente na Nemškem po Lutru. In tega naj bi se nemški dunajski študentje vdeleževali?“ — „Missionsblatt“ v Dülmenu 28. okt. pa pravi, da „na-

stopno lutrovanje protestantje vpeljujejo z nezmernim hvalisanjem Lutra samega in z neverjetnim psovanjem katoliške Cerkve. Temu poboževanju (vergötterung) pa uporuje prav posebno zanimiva knjižica: „Luther gegen Luther“ (4 natis), ki se za nektare krajcarje lahko naročí v katol. bukvarni.

Rimsko. Buteniev je postal ruski poslanec v Vatikanu. — Dunajski knez-nadškof dr. Ganglbauer je bil 27. okt. pred sv. Očetom.

Kolera v Egiptu, kakor pišejo, jih je pobrala čez 28 tisuč; drugi mislijo pa, da jih je veliko več umerlo. — Sedaj se je boje zopet začela — blizo Aleksandrije.

V Monsu na Belgiškem so katoličani pri poslednjih srenjskih volitvah dosegli zmago, ki je vredna daljnega slovesa. Mesto Mons je dozdej veljalo za močen ostrožnik framasonstva; snovali so ondi očitno, da hočejo vse usmiljene sestre pregnati iz mesta. Katoliški kandidat je dobil 852 glasov, frajnavrarski kandidat Pecher pa, ki se je za „kulturtrobotarja“ razglasoval, jih je vjel samo 427. — Vse pravice lahko dosežejo katoličani, samo če so značajni in edini.

V Varšavi v neki višji ženski šoli, ki je bila pod cesarskim varstvom, je policija zasačila rudečkarško gnejzdo. Bila je v tej napravi živa kuga za um in nravo; celo samomori so se godili med temi goskami. Mnoge neslanosti in napake so se slišale nedavno tudi o tistih rusinjah, ki so hodile v svobodnjaško Švico v visoke šole, ne da bi bile doma pri metli in kuhalnici ostale. Sej se vidi, kolikim celo moškim se možgani zmešajo, kadar mislijo, da so se učenosti nazobali, — kaj še le ženske!

Amerikanske novice. Brezvérske šole. Tudi ameriški krivoverci priznavajo, da brezverske šole so popolnoma nezmožne npravno dobre in koristne ljadi odgojati. Zarad tega je tudi shod temno-rujavih pridigarjev episkopalnih krivovercev v novem Jorku krepko priporočil, da naj zamurci na Jugu napravljajo farne ali srenjske šole (namreč brezverskim šolam nasproti).

Čebelarji v Viskonsinu se hvalijo. Eden piše: Še nikoli se ni toliko medú pridobilo, kakor letos. Jan. Motel v Hustisford-u je od 200 rojev dobil 4 tone (nekake sode) medú.

Ropar je z življenjem plačal. Avg. Kindorf je na Viskonsinskem ustrelil orla, ki je po perutnicah méril 7 čevljev. Tolovaj je bil ravno napadel neko téle, ko je Kindorf prišel memo.

Toča je v dolini Ohio ob koncu kimovca šla tako strašna, da je končala vse, kar še ni bilo pod streho; 2—4 palce na debelo je pokrivala zemljo.

Kako železnica ljudi žrè! V državi novo-jorški je v prvih 6 mescih tega leta 160 ljudi na železnicah konec storilo, 491 pa jih je bilo ranjenih.

Bratovske zadeve.

Zahvala.

Stotisočkrat bodi prav serčna zahvala Materi Božji 7 Žalost in 7 Veselj in sv. Jožefu, ko sem se bil njima priporočil pri sv. maši, in sem resnično uslišan in bilo mi je res pomagano v mojih dušnih in telesnih potrebah. O Marija in sv. Jožef, prosim vaji in priporočim se vama, pomagajta mi še enako za naprej! G. J.

Koledar za prihodnji teden:

5. listopada. S. Emerik. — 6. S. Lenart. — 7. S. Engelbert. — 8. Gotfrid (Bogomir). — 9. Obletnica posvečenja stolnice najsv. Zveličarja v Rimu. — 10. S. Andrej Avelin. — 11. Šest in dvajseta nedelja po Bink. (5. ostala po Razglaš.). Varstvo Marije Dev.

* Dajmon je hudobni duh.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Srednje-afrikanski misijonar Jan. Dichtl, rojen Stajarec, se je 30. t. m. zvečer samo za nekatere ure mudil tukaj. Prestavši v Hartumu grozni legar, ki sicer vsacega Evropejca v nekterih urah v grob spravi, je prišel v Evropo zdravje si vterdit; pa na novo ga je mačuh smertno napadel, ter se je komaj še obranil. Hotel se je že zdaj verniti v Afriko, pa zdravniki mu ne pustijo. Povernil se je torej iz Verone v Gradec. Bog vterdi zdravje preblagemu misijonarju!

V Vsih Svetnikov praznik so knez-nadžkof v Gorici po sv. maši podelilj papežev blagoslov.

Čast. gosp. Blaž Šoklič, mestni župnik v Škofji Loki, je postal knežje-škofijski duhovni svetnik.

Čast. gosp. Žiga Bohinec, kn. šk. kaplan in tajnik, je izvoljen za pravega kn. šk. konzistor. svetnika in preglédnika cerkvenih poštefov.

V Polji so preteklo nedeljo slovesno sklenili 4 nedeljsko slovesnost v spomin 100letnega obstoja ondotne fare. Pridigali so dopoldne milostni gosp. stolni prošt Jožef Zupan, ki so tudi popoldan sklenili slovesnost po litanijah s Te-Deum-om in pontifikalnim blagoslovom. Ljudje so bili silno razveseljeni; — sej tudi lahko po lepih slovesnostih, ker je upati, da cela fara je lepo z Bogom spravljena, ker je naj večji sreča, ki se pod nebom more misliti. Bog jih tudi ohrani v svoji gnadi!

Na Videmskem je une dni stekel pes oklal več dečkov in deklic. Kolik strah, in nevarnost pa nesreča! Ubogi otroci in njih starši! — Taka stekla zvér pa nam nar bolj živo pred oči stavi tudi stekle ljudi, kateri s pohujšanjem mladino in odrasene okužujejo, ali pa drugač terpinčijo. Une dni je na starem tergu neki potepuh dečku, ki mu je naproti prišel, iz porednosti nogo nastvil, da je revež na kamniti tlak na usta telebnil. se okervavel in na ves glas milo jokal! Ali ni vreden taki brezserčen zanikarnež, da bi se tri dni ob suhem kruhu in vodi postil? — Še hujši okuževalci so tisti, ki očitno preklinjajo, se pridušajo in rohnijo po zverinsko; nad vse pa vlačugarstva po očitnih krajih in raznih prostorih. Če za koga, bode za take strašna sodba, pa tudi za tiste, ki to terpijo.

Rim je bil roženkransko nedeljo zvečer v preslavljanje tega praznika tako zalo razsvetljen, da celo naj bolj liberalni listi to popisujejo in „Messaggero,“ priznava, da prostomišljaki niso bili nikdar kaj tacega zmožni, kar so zdaj katoličani skazali.

V Celovcu je 5. okt. umrl ondotni stolni prošt P. A. Pichler, star 82 lét. Rojen je bil na Zilskem v Mavtenu l. 1801, posvečen l. 1825, stolni prošt je postal l. 1868. Pri svoji zlati maši je bil dobil od cesarja red železne krone III verste. Svojo veliko bukvarno je zapustil bogoslovskemu semenišu. R. I. P.

Sivi lasje — od kod? Zdravnik Evg. Fazio, kakor piše „Eco,“ je sestavil tehtno poročilo o potresu v Iskiji pri Neapolu. Pravi, da tudi v tisti strahoti so nekterim lasje nagloma osiveli. Neka gospa Z., ki je imela poprej temno-rujave lasé, je o potresu vsa osivela. Dva dečka med 10. in 14. letom, ranjena na glavi, imata sem ter tje čope ali pa posamezne bele lase. Zdravnik Cocchi pravi, da je vidil 4—5 dečkov med 12 in 14 leti s čopki belih las, ki so jih dobili od strahu in groze pri potresu. — Pogumni brigadir Bernasconi je vidil v kasarni, da se mu stopnice vdirajo pod nogami in ob enem je padajoč obok žugal ga skvečiti, zraven njega je že strela predrazega tovarša mu ubila; on pa je urno tekkel po grobljah ljudi otevat. Ta

verli vojak je bil med drugimi od svojega višega poslan tudi na Iskijo, — in tudi on je imel čope osivelih las na glavi. — Topliški predstojnik v Bellazzi, neki Vincencij, je bil 16 dni po potresu skoraj ves osivel, čudno pa, da polovica glave mu je bila bela, druga pa ostala rujava.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Kanoniško vmeščeni so bili naslednji prečast. in čast. gg.: Jan. Babnik na duhovnijo Topliško (25. kim.); Jan. Urbanček na Ternovo. in Al. Rožič na Krašinj (26. kim.); Jan. Safar na duh. Grahovo in Ant. Stenovec na Sela pri Kamniku (8. okt.); Ferd. Kogej na Zgornji Tunj (22. okt.).

Prestavljeni so čč. gg.: Mart. Malenšek iz Černomlja k sv. Petru v Ljubljano; Jož. Poklukar iz Srednje vasi v Bohinju v Spodnjo Idrijo; Fr. Perpar iz Kostanjevice v Trebno; Jan. Šega iz Radeč v Kostanjevico; Jak. Strupi iz Ternovega na Notranjskem v Radeče, Ant. Brodnik iz Postojne k Sv. Križu pri T.; Jan. Lavrenčič iz Logateca v Postojno; Jak. Ferjančič z Rovt v Logatec; Pet. Ogrin iz Boštanja v Podzémelj; Sim. Ažman iz Bohinjske Bistrice v Boštanj; Fr. Rozman z Jesenic v Boh. Bistrico; Jan. Šlakar z Gorij na Verhniko; Fr. Gregori z Breznice v Gôrje; Andr. Karlin iz Smednika v Šentjuri; Jan. Molj iz Teržiča v Smednik; Matej Kljun iz Šmartina pri Litiji v Polhov gradec; Rok Merčun iz Stare Loke v Šmartin pri Litiji; Jan. Piskar iz St. Lorenca ob Tem. v Černomelj; Gabriel Weiss z Verhnike za administratorja v Zaplano; Jož. Lavtižar iz Šentjurja za administr. v Bukovšico; Fr. Jančar, duh. pom. v Podzemlji, je za farnega oskerbnika poklican na Dunaj; doktorand Jan. Janežič za duh. pom. na Breznico; novomašnik Jan. Vavpetič v Metliko; Fr. Dolinar iz Polhovega gradca gre v začasni pokoj — v Horjul, A. Turk v Teržič.

V knežje-škofijsko semenišu so na novo sprejeti gg.: Jan. Hladnik z Rovt, Jož. Pirc z Dobrave. in Jan. Volk z Brezovice.

V Goriški nadškofiji. Čč. gg. so tako-le imenovani, postavljeni ali prestavljeni: Jan. Gerbec je imenovan nadškofov kapelan; Hil. Zorn namestni katehet na realki; Angel Centozzo, namestni katehet za delavniške šole; Fr. Goljevšek postane kapelan v predmestji Piaziuti; Mih. Vuga, kap. v Biljani; Jak. Piriš, kaplan v Merni; Val. Brezavčič, kapl. v Kanalu; Fr. Bavden, kaplan v Mossi; Fr. Pavletič, kaplan v Lučiniku; Jan. Kokošar kaplan v Cirknici; Ferd. Tomazič, kaplan v Košani; Štef. Brežan, vik. v Doberdodu; Fr. Pipan, kaplan v Rončini; Barban Moran, kaplan v Ogleju; Fr. Rožič gre v začasni, Jan. Seravalle v stalni pokoj; čast. g. Kastelic je postal katehet v uršul. šolah.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. A. Vonča 1 gld. Neimenovan čast. P. 2 gld. — Čast. g. župnik Fr. Levičnik 5 gld.

Za sveto Detinstvo: Iz Žoline po čast. g. župniku 10 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Žoline od udov in dobrotnikov 15 gld. 70 kr. po čast. g. župniku.

Za afrikanski misijon: L. Velkaverh 1 gld.

Za sv. Očeta: A. Peharec 1. ces. cekin.

Za vstav. duhovnov prestopivših iz razkolništva v Carigradu: Čast. g. Fr. Marešič 2 gld.